

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОСТУПКУ РЕГИСТРАЦИЈЕ У АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

Члан 1.

У Закону о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 99/11), у члану 9. став 3. брише се.

Члан 2.

У члану 14. тачка 9) брише се.

Члан 3.

У члану 15. став 2. брише се.

Члан 4.

У глави VI. после назива: „ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА”, додају се назив члана и члан 36а, који гласе:

„Јавно објављивање финансијских извештаја и документације

Члан 36а.

Јавно објављивање података из финансијских извештаја и документације која се уз те извештаје доставља Агенцији, Регистру финансијских извештаја сагласно закону који уређује рачуноводство, врши се у складу са одредбама тог закона.”

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 2. и 16. и члана 137. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима, уређује и обезбеђује организацију, надлежност и рад републичких органа, те којима се поједина јавна овлашћења законом поверавају предузећима, установама и организацијама.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози због којих се предлаже доношење овог закона садржани су у неопходности усклађивања норми овог закона са новим Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13). Наиме, нови Закон о рачуноводству не прописује поступак регистрације за достављене финансијске извештаје, нити вођење таквог поступка имплицира из одредаба овог закона, већ уређује искључиво достављање истих ради јавног објављивања, при чему се у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) врши јавно објављивање свих достављених финансијских извештаја и прописане документације, како оних који су потпуни и тачни, тако и оних који то нису.

Прихватање оваквих решења у Закону о рачуноводству, последица је специфичности послова Регистра финансијских извештаја, у односу на послове других регистара које води Агенција, а пре свега:

- различита природа података из финансијских извештаја у односу на податке који се региструју у другим регистрима Агенције – подаци из финансијских извештаја су подаци финансијског карактера, односе се на тачно одређен период и то период, који претходи упису истих у Регистар финансијских извештаја (најчешће, од 1. јануара до 31. децембра претходне године у односу на годину у којој се упис података врши); стога њихов упис у Регистар не производи непосредне правне последице, па се не може говорити ни о дејству за убудуће везано за тај упис;

- потреба збирне обраде рачунски и логички усаглашених података из финансијских извештаја које свих 160.000 обвезника доставља Агенцији за статистичке потребе, у тачно одређеном периоду сваке године, а ради сагледавања укупних привредних кретања у Републици Србији; ово захтева њихову ефикасну и економичну обраду, тј. обраду у изузетно кратким роковима, а све у циљу благовременог уступања обрађених података свим релевантним државним органима, којима су исти неопходни у поступку доношења мера економске и фискалне политике (свако кашњење у испоруци података нужно ће се негативно одразити на квалитет тих мера); у овом смислу не постоји никаква сличност са подацима који се региструју у другим регистрима Агенције;

- благовремено и ефикасно објављивање финансијских извештаја и документације из члана 34. Закона о рачуноводству, које такође сви обвезници достављају у тачно одређеном периоду сваке године, а ради задовољавања потреба тржишта (сврха објављивања истих је стварање предуслова за анализу финансијског положаја и успешности пословања правних лица и предузетника и процена ризика у њиховом пословању); претпоставка за то су поједностављена правила јавног објављивања, при чему се водило рачуна о заштити интереса свих обвезника, а што је и разлог да Закон о рачуноводству

пропише обавезу објављивања на интернет страни Агенције и финансијских извештаја и документације који нису потпуни и тачни.

На решења из Закона о рачуноводству утицало је и то што он уводи значајне новине у систем финансијског извештавања у Републици Србији. Суштина тих новина јесте усклађивање ове материје са „добром европском праксом“ и одвајање обавезе достављања података из финансијских извештаја у статистичке сврхе (до краја фебруара), од обавезе достављања финансијских извештаја и прописане документације (до 30. јуна), ради јавног објављивања, при чему су прописану документацију сада дужни да доставе сви обвезници (њих 160.000), уместо само обвезника ревизије (њих 5.000). Истовремено, Закон о рачуноводству прописује веома кратке рокове за обраду и јавно објављивање истих, а све из разлога што благовременијег упознавања јавности са резултатима пословања правних лица и предузетника. Рок за објављивање је 60 дана од дана пријема, потпуних и тачних финансијских извештаја и документације, тј. 31. октобар за оне извештаје и документацију у којима обвезници нису отклонили утврђене недостатке. Практична последица ових новина за Агенцију је то да ће она бити дужна да фактички прими и обради далеко већи број предмета него до сада. Дакле, уместо финансијских извештаја за 160.000 обвезника и документације за 5.000 обвезника ревизије, Агенција у новим условима прима и обрађује податке за статистичке потребе за 160.000 обвезника, затим њихових 160.000 финансијских извештаја, као и 160.000 комплета документације. Све ово значајно усложњава процесе рада и увећава ризике у пословању Агенције.

С друге стране, чланом 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 99/11 - у даљем тексту: „Закон о поступку регистрације”), прописано је да се тим законом уређује поступак регистрације, евидентирања и објављивања података и докумената који су, у складу са посебним законом, предмет регистрације, евиденције и објављивања у регистрима и евиденцијама које води Агенција, као и друга питања од значаја за регистрацију, евиденцију и објављивање. Дакле, Закон о поступку регистрације прописује правила по којима се спроводи поступак регистрације а да, при томе, не прописује који се сви подаци и документи сматрају предметом регистрације, те у којим регистрима се та регистрација врши (то није материја коју уређује Закон о поступку регистрације, већ посебни закони). Изузетак, у том смислу, је направљен за Регистар финансијских извештаја, али не због тога што се Законом о поступку регистрације хтела прописати обавеза регистрације финансијских извештаја, већ околност да се општа процесна правила прописана овим законом не могу применити на послове финансијских извештаја, што такође указује на специфичност ових послова.

Полазећи од изнетог, а нарочито чињенице да посебним законом, односно Законом о рачуноводству, финансијски извештаји и прописана документација нису предвиђени као предмет регистрације (тим законом је предвиђено да су финансијски извештаји и документација која се доставља уз те извештаје предмет јавног објављивања), јасно је да се ни одредбе Закона о поступку регистрације, које непосредно уређују поступак регистрације, не могу односити на ове послове. Следствено томе, потребно је и решења из Закона о поступку регистрације усагласити са решењима прихваћеним у Закону о рачуноводству, као матичним (посебним) законом за послове финансијског извештавања. Дакле, неопходно је да се у Закону о поступку регистрације, у поглављу: „II ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ“, бришу све одредбе којима су уређене специфичности поступка регистрације финансијских извештаја (члан 9. став 3, члан 14. тачка 9) и члан 15. став 2. Закона).

Брисање поменутих одредби Закона о поступку регистрације потребно је тим пре, што је материја која је уређена наведеним одредбама, већ уређена Законом о рачуноводству. Наиме, чланом 9. став 3. Закона о поступку регистрације предвиђено је да у случају када се финансијски извештаји подносе Агенцији препорученом поштанском пошиљком, да се они сматрају поднетим, даном предаје пошиљке пошти, док је чланом 33. став 6. и чланом 35. став 6. Закона о рачуноводству, изричито предвиђено да се финансијски извештаји, али и подаци за статистичке потребе достављају Агенцији у електронском облику, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника. Члан 14. тачка 9) Закона о поступку регистрације подразумева обавезу достављања рачунски и логички усаглашених финансијских извештаја Агенцији, а предметна материја је већ уређена чланом 36. став 1. и чланом 37. став 1. Закона о рачуноводству (рачунска и логичка усаглашеност података је претпоставка за упис података из финансијских извештаја у Регистар финансијских извештаја). Наведено се у потпуности односи и на рокове за обраду и објављивање финансијских извештаја, тј. и ови рокови су изричито прописани чланом 36. Закона о рачуноводству (ставом 2. истог члана Закона, прописан је рок за објављивање потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја, а ставом 3. - рок за објављивање финансијских извештаја и документације у којима нису отклоњени утврђени недостаци), чиме је и члан 15. став 2. Закона о поступку регистрације сувишан.

Све напред изложено, истовремено указује и на то да се јавно објављивања финансијских извештаја и документације може уредити искључиво одредбама Закона о поступку регистрације које уређују објављивање података и докумената који нису предмет регистрације. Тиме је и у поглављу: „VI ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА“, потребно посебном одредбом уредити јавно објављивање финансијских извештаја и прописане документације, у складу са Законом о рачуноводству.

И на крају, упоредна искуства такође говоре у прилог оваквој интервенцији у тексту Закона о поступку регистрације, јер ни у земљама у окружењу, нити у земљама Европске уније, није предвиђено да се послови везани за објављивање финансијских извештаја обављају по строгим правилима регистрације која би била комплементарна са правилима регистрације која прописује Закон о поступку регистрације. У свим овим земљама предметни послови се обављају по поједностављеној процедури веома сличној начину на који су се ови послови обављали до сада у Регистру финансијских извештаја, те како ће се они обављати у складу са овим предлогом.

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона.

Доношење закона је једини начин за решавање проблема, из разлога што се ради о законској материји, коју је једино могуће мењати и допуњавати одговарајућим изменама и допунама закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1-3. Предлога закона предложено је брисање одредаба Закона о поступку регистрације, које уређују посебна правила везана за поступак регистрације финансијских извештаја (члан 9. став 3, члан 14. тачка 9) и члан 15. став 2. Закона), обзиром да Законом о рачуноводству није предвиђена обавеза регистрације исправних финансијских извештаја, већ обавеза јавног објављивања свих финансијских извештаја и прописане документације (без

обзира да ли су потпуни и тачни). Ово утолико пре, што је материја која је уређена наведеним одредбама, већ уређена Законом о рачуноводству. Предложена измена је последица усаглашавања Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству као матичним законом.

Чланом 4. Предлога закона, предвиђено је да се после члана 36. Закона о поступку регистрације, у поглављу: „VI ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА“, додају нови назив и члан 36а, којим се уређује јавно објављивање података из финансијских извештаја и документације која се уз те извештаје доставља Агенцији, Регистру финансијских извештаја, сагласно закону који уређује рачуноводство. И ова измена је последица усаглашавања Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству као матичним законом.

Чланом 5. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), произлазе из чињенице да је неопходно што пре обезбедити његову примену, а све у циљу избегавања правне несигурности по правна лица и предузетнике, али и Агенцију, државне органе и друге државне институције, која би проистекла из колизије Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству.